

Аналітичний звіт щодо динаміки інцидентів та ефективності інформаційних заходів

(I квартал 2026 року)

1. Загальна характеристика ситуації

Станом на початок квітня 2026 року Україна продовжує долати наслідки масштабного мінного забруднення. За даними висвітленими на інформаційній панелі «Нещасні випадки, пов'язані з мінами/ВЗВ, дані на якому верифікуються Секретаріатом Національного органу з питань протимінної діяльності, статистика невблаганна: зафіксовано **1 021 інцидент**, жертвами яких став справжній «невидимий фронт» цивільного населення — **1 431 особа**. Кожна четверта подія закінчується летально (405 загиблих), що свідчить про надзвичайну потужність використовуваних боєприпасів та низьку обізнаність щодо надання першої допомоги.

Перші три місяці 2026 року продемонстрували тривожну тенденцію поступового зростання: від **6 випадків у січні** до **17 у лютому** та **13 у березні**. Ми входимо у зону найвищого ризику (Квітень–Травень). Це період «весняного загострення», коли сільськогосподарський цикл та бажання людей навести лад на прибудинкових територіях вступають у прямий конфлікт із прихованими у землі загрозами.

2. Регіональна динаміка

Найбільша кількість інцидентів: Харківська, Херсонська, Миколаївська області.

Найменше подій: Черкаська, Тернопільська, Івано-Франківська (по 1–2 випадки).

Область	Кількість інцидентів	Кількість жертв	Смертельні випадки
Харківська	333	443	106
Херсонська	184	256	85
Миколаївська	112	139	35
Київська	73	106	21
Донецька	78	114	20
інші області (сукупно)	241	373	118

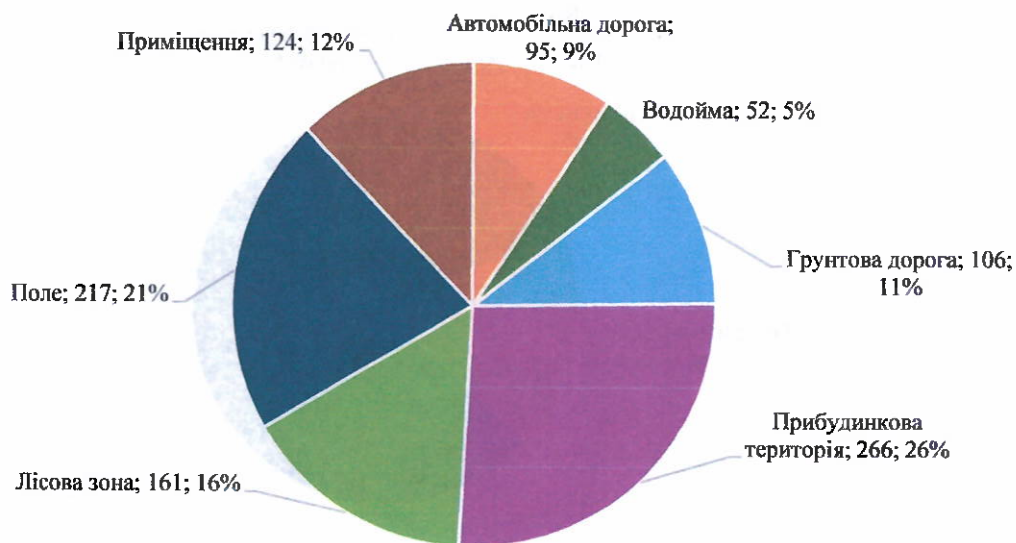
3. Місця виникнення інцидентів

Місце інцидентів по областях станом на 01.04.2026

Область	Автомобільна дорога	Водойма	Грунтова дорога	Прибудинкова територія	Лісова зона	Поле	Приміщення	Всього інцидентів
Харківська	21	14	39	93	60	84	23	334
Херсонська	30	11	14	45	24	54	5	183
Миколаївська	4	11	12	30	9	33	13	112
Чернігівська	7		6	11	7	6	8	45
Київська	5	4	7	9	14	7	27	73
Сумська	8		13	14	12	15	5	67
Донецька	11	1	6	36	17	4	3	78
Дніпропетровська	3		2	15		5	15	40
Одеська	1	11					2	14
Запорізька	2		2	2	1	4	1	12
Житомирська	1		2		6		1	10
Рівненська	1		1	2	3	4	8	19
м. Київ				3			7	10
Луганська	1		2					3
Волинська				1	5	1		7
Івано-Франківська							1	1
Хмельницька				2	1		1	4
Полтавська				1			1	2
Львівська				2	1		1	4

Тернопільська					1		1	2
Черкаська							1	1
Всього	95	52	106	266	161	217	124	1021

Місця інцидентів станом на 01.04.2026

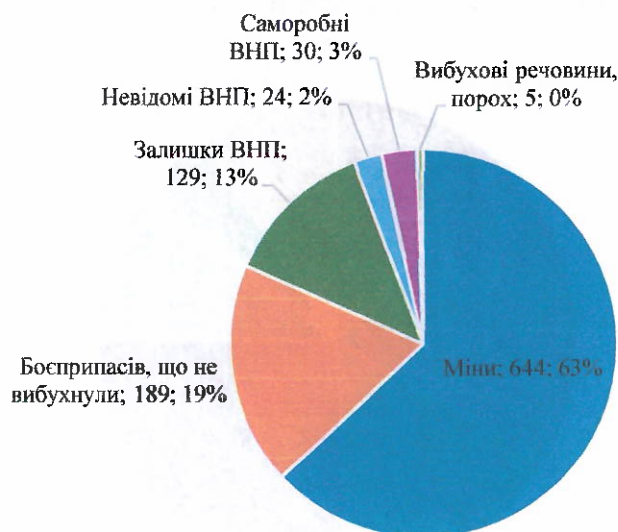
Понад 60% нещасних випадків трапляються у відкритих місцевостях (поля, лісові зони, прибудинкові території), що вказує на потребу продовження інформаційних кампаній з мінної безпеки та правил поведінки.

4. Демографічна структура постраждалих (2022–2026)

Категорія	Усього загиблих	Усього поранених	Частка серед жертв
Чоловіки	349	804	81%
Жінки	34	97	9%
Хлопці	21	100	8%
Дівчата	1	25	2%

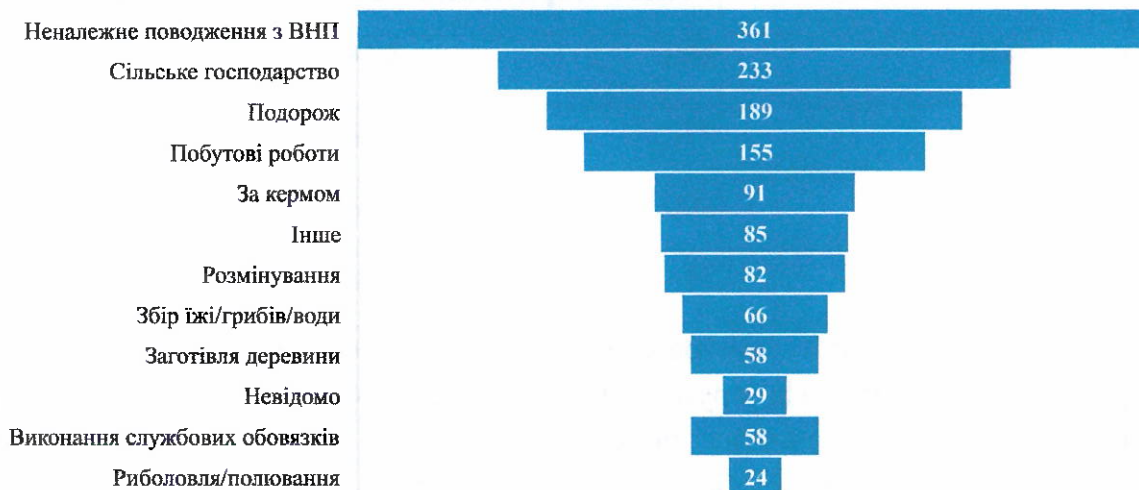
Демографічний портрет постраждалих підкреслює критичну проблему: **81% жертв — чоловіки**. Це група, яка найбільш схильна до ризикованої поведінки, ігнорування знаків попередження та спроб самостійного «розмінування» або збору металобрухту.

КАТЕГОРІЯ ВВП, В РЕЗУЛЬТАТІ ВЗАЄМОДІЇ З ЯКИМ СТАВСЯ НЕЩАСНИЙ ВИПАДОК

Домінування мін підтверджує системний характер мінного забруднення територій.

1431 постраждалих за типом діяльності під час нещасного випадку станом на 01.04.2026

Основна проблема — поведінковий фактор, а не лише доступ до небезпечних територій.

Аналіз інцидентів, пов'язаних із вибухонебезпечними предметами, свідчить про те, що попри загальну тенденцію до зниження їх кількості, характер ризиків залишається сталим і значною мірою обумовлений поведінковими факторами населення.

Переважає більшість нещасних випадків відбувається у місцях повсякденної життєдіяльності — на прибудинкових територіях, у лісових масивах, на полях та ґрунтових дорогах. Це середовище, яке сприймається населенням як відносно безпечно, однак фактично залишається потенційно забрудненим вибухонебезпечними залишками війни. Саме ця уявна «звичність» територій формує ключовий ризик — зниження пильності та нехтування базовими правилами безпеки.

Особливо показовим є те, що значна частина інцидентів пов'язана не з випадковим виявленням небезпечних предметів, а з активною взаємодією з ними — спробами переміщення, розбирання або використання. Це підтверджує, що основна проблема полягає не лише у фізичній наявності загроз, а у недостатньому рівні обізнаності та сформованих поведінкових моделей населення.

Сезонна динаміка інцидентів також демонструє чітку залежність від господарської активності. Зростання кількості випадків у весняний період пов'язане з початком польових робіт, тоді як осінній пік — із заготівлею дров та активним відвідуванням лісових зон. Таким чином, ризики мають прогнозований характер і можуть бути мінімізовані за умови своєчасного інформування цільових груп.

З огляду на зазначене, критично важливим є системне залучення до проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи операторів протимінної діяльності, які пройшли сертифікацію за процесом інформування населення про ризики, пов'язані з мінами та вибухонебезпечними залишками війни. Саме такі оператори володіють необхідною експертизою, методологією та практичним досвідом для формування у населення правильних моделей поведінки.

Їх участь дозволяє перейти від формального інформування до цільових поведінкових інтервенцій, орієнтованих на конкретні групи ризику та специфіку регіонів. Зокрема, йдеться про проведення навчань у громадах, роботу з фермерами, освітні заходи для дітей та молоді, а також адресні інформаційні кампанії у деокупованих та прифронтових районах.

У цьому контексті визначальною є роль ефективної та системної взаємодії між обласними військовими адміністраціями, органами місцевого самоврядування та територіальними громадами з сертифікованими операторами протимінної діяльності, які здійснюють інформування населення про ризики, пов'язані з мінами та вибухонебезпечними залишками війни.

Саме така взаємодія дозволяє:

- забезпечити цільове охоплення найбільш уразливих категорій населення;
- адаптувати інформаційні заходи до регіональної специфіки та рівня забруднення територій;
- впроваджувати системні та регулярні заходи, а не одноразові інформаційні кампанії;
- підвищити рівень довіри населення до джерел інформації через залучення фахових операторів.

З огляду на це, обласним військовим адміністраціям та територіальним громадам доцільно:

- налагодити системну співпрацю із сертифікованими операторами протимінної діяльності;

- інтегрувати заходи з інформування населення у місцеві програми безпеки та цивільного захисту;

- сприяти проведенню виїзних навчань, тренінгів та інформаційних сесій безпосередньо у громадах.

Таким чином, лише за умови скоординованої роботи на рівні «обласна військова адміністрація — територіальна громада — сертифікований оператор протимінної діяльності» можливо досягти максимального ефекту від інформаційних заходів, знизити рівень травматизму серед населення та мінімізувати соціальні й економічні наслідки мінної небезпеки.

Подальше зниження кількості постраждалих безпосередньо залежить від поєднання двох складових: системного очищення територій та підвищення рівня обізнаності населення. При цьому саме інформаційна складова є найбільш швидким та економічно ефективним інструментом впливу, здатним мінімізувати як людські втрати, так і супутні соціальні та економічні ризики.

Тимчасово виконуюча обов'язки начальника відділу з навчання попередження ризиків та взаємодії з громадами з питань протимінної діяльності
лейтенант

Ольга РОМАНЕНКО